

ПРЕСКЛИПИНГ

30 август 2021 г., понеделник

www.zdrave.net, 27.08.2021 г.

<https://www.zdrave.net/-/n18990>

БФС поиска допълнителни средства и за болничните магистър-фармацевти

Българският фармацевтичен съюз предложи болничните фармацевти да имат право на допълнителните средства за работа в рискова среда. Припомняме, идеята бе лансирана на заседанието на бюджетната комисия, на което се обсъждаше актуализацията на бюджета на НЗОК.

„УС на БФС изразява за пореден път силното си обезпокоение поради неравно третиране в действащото законодателство на магистър-фармацевтите, които работят в болнични лечебни заведения“, се посочва в официално становище на съсловната организация.

От БФС изтъкват, че те работят в аптеките на болничните лечебни заведения, като имат пряк контакт както с пациенти, така и с останалия медицински персонал, който полага грижи за лечението на пациенти, боледуващи от COVID-19. Магистър-фармацевтите получават и осигуряват движението на всички лекарствени продукти за лечението на пациентите, боледуващи от COVID -19, в болницата, включително ремдесивир, отговорят за правилното им съхранение и отчитане. Част от тях, които имат придобита специалност по Клинична фармация, участват и в определяне на лекарствената терапия и визитация на пациенти.

От там поясняват, че действащата уредба на Закона за бюджета на НЗОК за 2021 г. обхваща помощник-фармацевти от състава на болничните аптеки, които са специалисти по здравни грижи и имат право на допълнително трудово възнаграждение от 360,00 лева месечно. В същото време техните ръководители от аптеката, магистър-фармацевтите, нямат право на никакво допълнително възнаграждение. По данни на БФС от началото на разпространението в страната на заразната болест COVID-19 много членове на болничния персонал, включително магистър-фармацевти, са боледували и са понесли тежестта на професионалния си риск и продължават да бъдат изложени на него, изтъкват от там.

Според БФС е налице пропуск в закона по отношение на магистър-фармацевтите. Според изчисленията на съюза работещи в болнични лечебни заведения такива кадри са около 400 души за страната. За допълнителните средства за тях ще са нужни около 1 млн. лева на фона на актуализацията в бюджета на НЗОК с около 120 млн. лв.

„За да бъде преодоляно създаденото от нормативната празнота положение БФС настоява да бъде допълнен текстът на чл. 5, ал. 1 като се създаде нова т. 4, която ще е основание за заплащане на допълнително трудово възнаграждение от 600,00 лева месечно на магистър-фармацевтите, работещи в болнични лечебни заведения“, е конкретното предложение на съсловната организация за промени в Закона за бюджета на НЗОК.

Според тях по този начин ще бъде в пълна степен възстановено създаването се неравноправно положение като правото на допълнително трудово възнаграждение на магистър-фармацевтите, работещи в болнични лечебни заведения, ще бъде гарантирано и защитено ефективно занапред. В противен случай, подчертават от БФС, е налице основание за сезиране на Комисия за защита от дискриминацията и за претендиране на обезщетения от магистър-фармацевтите по съдебен ред.

С цялата позиция на съюза може да се запознаете тук.

VINF 15:49:31 29-08-2021

RM1548VI.006

здравеопазване - коронавирус - мобилно приложение

Мобилното приложение за валидиране на ковид сертификати вече е общодостъпно

София, 29 август /Даниел Стоянов, БТА/

Официалното приложение на България за сканиране и валидиране на Digital Green Certificate - Covid Check BG е одобрено от Гугъл и публикувано в Google Play Store. Така приложението става достъпно за масово използване от всички граждани на EU, които искат да проверят валидността на своите сертификати, информират от правителствения пресцентър.

Новото приложение може да служи и за проверка на сертификати на посетители, в случаите, в които се допуска използване на 100 процента от капацитета на заведения, зали, кина театри и др.

Приложено може да се изтегли и инсталира от този линк <https://play.google.com/store/apps/details?id=dcc.check.bg>

Очаква се скоро приложението да бъде одобрено и от Apple, и да може да бъде изтегляно на устройства, които ползват операционна система IOS.

„Информационно обслужване“ вече предлага дигиталните сертификати и в формат rkrass, което позволява на всеки желаещ за съхранява документа си в приложение тип „портфейл“ на мобилно устройство. Това облекчава максимално гражданите, които няма да се налага да носят хартиения вариант на сертификата и проверяващите, които лесно и бързо могат да верифицират документа.

Общо над 1.4 млн. броя са генерираните сертификати до този момент, като над 530 000 се използват ефективно от българските граждани при пътувания зад граница.

www.bnr.bg, 29.08.2021 г.

<https://bnr.bg/burgas/post/101519438>

Всички Covid зони ще получат апаратура на стойност 50 хиляди лева

Всеки медицински център или ДКЦ, който е разкрил Covid зона за диагностика и амбулаторно лечение на болни с Ковид-19 ще получи безвъзмездно апаратура на стойност 50 000 лева. Това могат да бъдат подвижни рентгенови апарати тип Кугел, апарати за ехокардиография или електрокардиография, апарати за лабораторна диагностика, дефибрилатори, кислородни бутилки и др. по списък одобрен от министертството на здравеопазването. Лечебните заведения могат да изберат от списъка тези апарати онези, които са им най-необходими.

Заявленията ще се приемат в МЗ чрез Регионалните здравни инспекции. Средствата за закупуването на апаратите са от Оперативна програма "Региони в растеж". Осигуряването им стана възможно след промяна на условията на програмата, извършено през месец юни от настоящето ръководство на МЗ.

Отделно от тази апаратура, всяка Covid зона ще получи от Министерство на здравеопазването безплатно по 30 апарата за измерване на пулс и кислородна сатурация, които може да предоставя за ползване от пациенти с Covid-19 в домашни условия за времето на провеждане на амбулаторното лечение. Мониторирането на кислородната

сатурация е сред най-важните показатели за контрол на тежестта на протичането на заболяването и преценка за необходимостта от хоспитализация.

www.bnt.bg, 27.08.2021 г.

<https://bntnews.bg/news/novi-pravila-za-vlizane-v-balgariya-ot-1-septemvri-vizhte-1167025news.html>

Нови правила за влизане в България от 1 септември – вижте

Считано от сряда, 1 септември, от държави, попадащи в червена зона, на територията на България се допускат и чуждестранни студенти, притежаващи виза тип "Д" за дългосрочно пребиваване с цел обучение. Това нарежда министърът на здравеопазването д-р Стойчо Кацаров със своя заповед, издадена днес.

Ученици, студенти и докторанти, които живеят в Гърция, Турция, Сърбия, Република Северна Македония и Румъния и пътуват всекидневно или най-малко веднъж седмично до България с цел обучение, както и ученици, студенти и докторанти, които живеят в България и пътуват всекидневно или най-малко веднъж седмично до Гърция, Турция, Сърбия, Република Северна Македония и Румъния с цел обучение, се допускат на територията на страната, без да е необходимо да представят документи за COVID-19.

Също от 1 септември Република Северна Македония, Черна гора, Република Косово, Република Казахстан, Съединени Американски щати, Света Лусия, Федерация Сейнт Китс и Нейвис и Ирландия попадат в червената зона. Това става с промяна в списъка на държавите по цветови зони, съгласно който е определен редът за влизане в България.

От същата дата от червена в оранжева зона преминава Италия, а от зелена в оранжева – Германия, Естония, Хърватия, Италия и Сан Марино. Румъния вече преминава в зелената зона.

Със същата заповед се създава списък на държавите, чиито сертификати за ваксинация, изследване и преболедуване на COVID-19 се считат за равностойни на цифровия COVID сертификат на Европейския съюз. Това са: Република Северна Македония, Република Сан Марино, Конфедерация Швейцария, Република Турция, Украйна, Държавата град Ватикан (само по отношение на издаваните сертификати за ваксинация).

www.bnt.bg, 27.08.2021 г.

<https://bntnews.bg/news/parlamentat-prie-na-parvo-chetene-aktualizacijata-na-byujeta-obzor-1167018news.html>

Парламентът прие на първо четене актуализацията на бюджета (ОБЗОР)

Николай Минков

След двудневни дебати Народното събрание прие на първо четене актуализацията на държавния бюджет до края на годината. От ГЕРБ гласуваха "против", а от ДПС "се въздържаха".

Значително по-скромни бяха днешните дебати в пленарната зала за разлика от вчерашните горещи разисквания по актуализацията на финансовата макрорамка. В крайна сметка всички партии имаха някакви забележки към проекта, представен от служебния кабинет. Въпреки това те го подкрепиха. Какви са разчетите - растеж на БВП от 3,5%. В разходната част са предвидени милиард и 300 млн. или това е процент от БВП. Структурата по пера - най-много средства - 400 млн. за бизнеса, 222 млн. за социални дейности и 200 млн. за здравеопазване.

Дебатът за бюджета се превърна в политически. ГЕРБ обвини останалите партии, че абдикират от отговорност.

"Ние няма да подкрепим бюджета и ще гласуваме "против", защото - първо нямаме доверие на служебното правителство и второ, няма да подкрепим, защото не участваме в управляващото мнозинство. Няма как да подкрепим позиция на опозицията", заяви Тома Биков от ПГ на ГЕРБ-СДС.

От БСП и "Изправи се БГ! Ние идваме!" обвиха ГЕРБ, че умишлено са оставили държавата без пари, за да се наложи сега актуализация на бюджета.

"Г-н Биков, вие не сте от управляващото мнозинство и това е една първа стъпка. Подпечатахте една политика и бюджетът, който сега променяме, е последният отпечатък на политиката, водена от ГЕРБ", допълни Крум Зарков от ПГ на "БСП за България".

"Поведението на ПГ на ГЕРБ изглежда като саботаж, като един бойкот, затова да се нормализира животът на хората, да бъдат подкрепени в условията на криза след хаоса и източването на публични пари, на което бяхме свидетели през последните 11 години", добави Мая Манолова, председател на ПГ "Изправи се! Ние идваме!".

От партията на Трифонов и ДПС разкритикуваха бюджета, с мотива, че повтаря модела на ГЕРБ за харчене чрез министерски постановления, а не чрез политики, одобрени от парламента.

"Ние от ИТН ще подкрепим на първо четене бюджета. Проблемът е, че е направен по тертипа на ГЕРБ, като се дава възможност на правителството да харчи огромни средства и да ги насочва към сектори с приятелски фирми и това Слава богу може да се оправи от Народното събрание между двете четения и ИТН ще работи в тази посока, за да не може кабинетът да харчи както си иска и да облагодетелства някакви хора", каза Тошко Йорданов от "Има такъв народ".

"Демократична България" ще подкрепи актуализацията на първо четене. Очевидно бюджетът се нуждае от актуализация и поради пандемичната криза, и поради новата вълна на COVID-19, която вече става все по-силна и с евентуални проблеми, вследствие на бежанска криза в България", коментира Найден Зеленогорски от ПГ на "Демократична България".

"Това е порочният модел и вие го продължавате и това ми били някои новости в политиката. Ако това са новости, ви съветвам да не правите партия. Ние не се притесняваме, че още някой ще дойде на политическата сцена", заяви Йордан Цонев, заместник-председател на ПГ на ДПС.

"Г-н Цонев, благодаря за коментарите по бюджета. Шегите - извън тази зала. Искам да ви призова да гласувате "за" актуализацията и поемам отговорността между първо и второ четене да работя с депутати за корекции и, ако парламентът реши, НС да ги приеме", каза още служебният министър на финансите Асен Василев.

Със 130 гласа "за", 45 - "против" и 20 - "въздържали се" Народното събрание прие на първо четене актуализацията на държавния бюджет, предложен от служебния кабинет. Всички парламентарно представени партии ще представят нови редакции на актуализацията на бюджета между първо и второ четене.

www.nova.bg, 29.08.2021 г.

<https://nova.bg/news/view/2021/08/29/338064/>

Българинът отделя над 1000 лв. на година за лекарства

Икономисти и фармацевти у нас изчисляват, че рязък скок в цените няма

Анна Ангелова

Американско проучване за 2018 година показва, че българинът отделя 1 040 лева годишно за лекарства, което ни нарежда на осмо място в света по разходи за здраве. Икономисти и фармацевти у нас обаче изчисляват, че рязък скок в цените на лекарствата няма – и дори поддържа едно от най-ниските нива в Европа.

Една пенсия не стига за всички разходи, категорична е Петя Иванова. Признава, че продължава да работи, а сред причините е и сумата, която отделя за лекарства всеки месец. „Факт е, че българинът доплаща много за лекарства”, каза икономистът Аркади Шарков.

Заради европейските регулации – цените няма как да са по-високи от тези в други европейски държави, обяснява икономистът. „Цените на лекарствата в България, спрямо целия ЕС, са едни от най-ниските”, добави Шарков.

Дори пандемията не им повлияла драстично. Оказва се, че COVID-19 е повишил цените само на основните съставки, но не и на самите лекарства. Това поставило производителите пред избор. „Първо – това да поемат финансовата щета за своя сметка, което реално правят в момента. Второ – да поискат от правителството свалянето на ДДС”, уточни икономистът.

Но и без драстичен скок, някои лекарства остават недостъпни за хората, които се нуждаят от тях ежемесечно, разказват фармацевти. „По-възрастни хора, които имат по-лимитирани доходи, от 2-3 предписани лекарства, взимат само едното понякога – правят компромиси със здравето си”, каза председателят на Асоциацията на собствениците на аптеки Николай Костов.

Вместо да се лишават от даден медикамент, Костов препоръчва да го заместят с друг – със същия състав, но различен производител и по-ниска цена. „Понякога разликите са в пъти, а лечебният ефект е същият и хора, за които няколко лева са от значение, биха могли да спестят”, добави той.

www.btv.bg, 27.08.2021 г.

<https://btvnovinite.bg/bulgaria/balgarija-veche-e-na-vtoro-mjasto-v-evropa-po-smartnost-ot-koronavirus.html>

България вече е на второ място в Европа по смъртност от коронавирус

Преди нас е Кипър

България вече е на второ място в Европа по смъртност от коронавирус. Това показват последните данни на Европейския център по контрол и превенция на заболяването.

Починалите от COVID-19 са 31 на милион. За предходните 14 дни този показател е бил 18.

Преди нас е Кипър. А с най-ниска смъртност – без нито един починал -- са Исландия и Лихтенщайн.

Исландия е ваксинирала над 80 процента от населението си, Лихтенщайн - 58 на сто. В Кипър процентът е около 70.

Напълно имунизирани са под 20 процента от българите. С това, според данните на Европейския център по контрол и превенция на заболяванията, страната ни остава в дъното на тази класация. Преди нас е Румъния с близо 32 на сто ваксинирано население. Първа е Малта с над 90% имунизирани. В Италия този процент е близо 70.

Средно за Европейския съюз и европейското икономическо пространство - напълно ваксинирани са 67 на сто.

Големият брой заразени в някои страни с високо ваксинационно покритие може да се дължи на факта, че ваксините пазят в по-голяма степен от тежко протичане на коронавирус, отколкото от заразяване.

Обяснението е на вирусолога проф. Радка Аргирова, и е публикувано от Здравното министерство.

www.nova.bg, 27.08.2021 г.

<https://nova.bg/news/view/2021/08/27/337944/>

Третата игла: Според експерти няма достатъчно данни дали е безопасно

Франция, Германия и Великобритания се готвят да поставят бустерна доза на най-уязвимите

Анна Ангелова

С нарастването на броя на заразените дискусиите за необходимостта от трета игла от ваксините стават все по-разгорещени. Франция, Германия и Великобритания се готвят да поставят бустерна доза на най-уязвимите в обществото, такива призови се чува и у нас. Здравните власти в Европа обаче не са готови на тази крачка – тъй като няма достатъчно данни дали имунизирването с трета доза ще е достатъчно ефикасно и безопасно.

След кратко затишие през летните месеци, в последните дни телефонът на д-р Лалков не спира да звъни.

„Пациенти се интересуват дали ще има трета доза, особено тези, които са края на февруари – началото на март ваксинирани”, разказва той.

„Някак си прекалено се експонира третата игла при положение, че в България не сме си свършили работата с първа и втора”, добавя той.

И ако преди година сред пациентите на д-р Лалков е имало много желаещи да се имунизират, то картината днес е малко по-различна.

Изследванията са категорични, че трета допълнителна доза повишава имунния отговор. Но клиничните изпитвания целят да докажат всички ли се нуждаят от подсилване на защитата си.

„На този етап категорично нямаме основание за поставяне на трета доза. Много от експертите смятат, че клетъчният имунитет ще бъде за цял живот”, заяви проф. Илко Гетов от ЕМА.

„Независимо от новите варианти, които се появиха, ваксинираните хора имат доста високо ниво на защита срещу тежко боледуване и смърт - около 90%”, обясни проф. Радостина Александрова от БАН.

И все пак: за да се стигне до прилагането на трета доза в Европа и у нас, фирмите-производители трябва да променят кратката характеристика на ваксините.

„Ние не сме обсъждали поставянето на трета доза по простата причина, че няма подадена документация – тоест данни от клинични изпитвания за ефикасност и безопасност след поставена трета доза”, добави проф. Гетов.

Въпреки че тази стъпка не е близо, редица европейски държави – като Франция, Германия и Великобритания – се готвят да имунизират с третата доза най-рисковите групи.

www.mediapool.bg, 27.08.2021 г.

<https://www.mediapool.bg/treta-doza-vaksina-bez-razreshenie-ot-ema-nosi-praven-risk-za-darzhavite-news325729.html>

Трета доза ваксина без разрешение от ЕМА носи правен риск за държавите

Страните в ЕС, които решат да поставят на своите граждани трета (подсилваща) доза от ваксините срещу коронавируса, могат да се изправят пред правни проблеми, тъй като допълнителната доза все още не е разрешена от Европейската агенция по лекарствата (ЕМА).

ЕМА заяви многократно, че са необходими повече данни, преди да може да одобри използването на бустерна ваксинационна доза, но осем европейски държави вече взеха решение да препоръчат предоставяне на допълнителна доза и още дузина са готови да предприемат скоро подобни действия.

Засега България не е сред тях, като МЗ няколко пъти заяви, че е в готовност, но чака решение от европейския регулатор. Световната здравна организация също не препоръчва поставянето на бустерна доза.

"Понастоящем подсилващите дози не са част от разрешението за пускане на пазара на ваксини срещу Covid-19 и все още не са били обект на научна оценка от ЕМА при липса на достатъчно данни", се казва в изявление на ЕК пред Ройтерс.

"Отговорността да се вземе решение за включване на бустерни дози в кампанията за ваксинация остава на държавите-членки. Докато подсилващите дози не са част от разрешението за употреба, отговорността, която носят фармацевтичните компании, се променя", се посочва в позицията на ЕК.

Това може да означава, че в случай на неочаквани странични ефекти, които могат да бъдат свързани с бустерните дози, държавите от ЕС ще трябва да понесат всички правни последици и искания за обезщетения.

Комисията заяви обаче, че отговорността на компанията няма да изчезне напълно, ако бустерните дози се администрират без одобрението на ЕМА. Например, ако има страничен ефект след допълнителна доза, който е причинен от производствени проблеми, производителят на ваксината ще остане отговорни за него.

По данни на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията (ECDC) държавите, които препоръчват подсилващи дози са Австрия, Белгия, Франция, Унгария, Лихтенщайн, Литва, Люксембург и Словения, а Германия обмисля такова решение от есента. Други 13 държави от ЕС обсъждат дали да позволят поставянето на подсилваща доза.

Някои страни членки, включително най-големите икономики в съюза, имат схеми за обезщетяване, чиято цел обезщетяване на потенциални жертви на ваксините извън съдебните процедури. Критериите за отпускане на подобни компенсации обаче са доста различни. В други държави пострадалите трябва да си търсят правата директно в съда.

Официални данни от страни като Дания, Германия, Норвегия и Швейцария показват, че от началото на кампанията за ваксиниране има подадени стотици иски от потенциални пострадали. Изплатени са обезщетения в много малко от случаите, като сумите не се посочват.

[www.nova.bg](https://nova.bg), 28.08.2021 г.

<https://nova.bg/news/view/2021/08/28/338020/>

Продължава да се покачва броят на хоспитализираните с COVID-19 (ОБЗОР)

От „Пирогов” отчитат ръст при тежките случаи

Ивомира Пехливанова, Анна Ангелова

Продължава да се покачва броят на пациентите с COVID-19, настанени в лечебни заведения. От най-голямата спешна болница - „Пирогов”, отчитат ръст при тежките случаи. Средната възраст на пациентите е паднала до 58 години, заяви директорът на спешната болница професор Иван Поромански.

Закритото през юни COVID отделение в „Пирогов” отново работи. В болницата вече са настанени 100 души, от които 10 интензивни. Ръководството е готово с план за още допълнителни легла. „Имаме възможност да разкрием около 250 легла”, каза проф. Поромански.

Наблюденията на медиците са, че се увеличават тежките случаи за сметка на средно-тежките. Средната възраст на пациентите е 58 години - по-ниска от предходните вълни. „Като че ли самите болни, самите хора се умориха от тази пандемия и малко по-късно търсят медицинска помощ”, коментира проф. Иван Поромански.

Сред най-големите предизвикателства пред лечебните заведения остава набавянето на лекари и сестри за COVID секторите.

„Персоналът в тази пандемия, в тази обстановка - в интерес на истината не достига. Правим обаче всичко възможно да създадем съответните екипи - това го подготвяме от месец юли. Основният недостиг е при медицинските сестри”, обясни още директорът на „Пирогов”.

60% от персонала в спешната болница вече е ваксиниран. Не такава обаче е ситуацията за цялата страна. От Световната здравна организация препоръчаха спешно имунизирани на определени групи.

„Конкретно в България, тъй като темпът на ваксинация е много бавен, трябва да се ваксинират рисковите групи - възрастните хора, учителите, както и хората с професии, свързани с работа с други хора”, категоричен е д-р Скендер Сила от СЗО.

Последните данни показват, че ваксините не са на 100% ефективни срещу новия вариант, но ползите от тях надвишавали рисковете. „Въпреки че при новия вариант се виждат болни хора, които са ваксинирани, то те ще го изкарат по-леко от неваксинираните”, добави д-р Сила.

Страховете на българите за възможни усложнения след поставяне на препаратите били неоснователни.

„Страничните ефекти са главоболие, болка на мястото на инжекцията, някои могат да имат и други болки. Такива като загуба на кръв, проблеми със сърцето, са толкова редки, че няма никаква логика в това да не се ваксинираме”, смята още представителят на СЗО. Все още няма категорични доказателства нужна ли е трета бустерна доза от препаратите, както и дали смесването на различни видове ваксини дава по-голям имунитет, смятат от Световната здравна организация.

Областите у нас, попадащи в червената зона - с над 250 заразени на 100 хиляди - продължават да са 10. Очаква се от понеделник още няколко да преминат този праг, сред които и София.

www.capital.bg, 29.08.2021 г.

https://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/covid/2021/08/29/4247589_spored_prokuraturata_ne_e_problem_che_medicite_sa/

Според прокуратурата не е проблем, че медиците са получили негодни китайски маски

Договорите за респиратори и защитни облекла ще бъдат разгледани от Лаура Къовешки, тъй като ставало въпрос за злоупотреба с евросредства

Десислава Николова

Българската прокуратура не намира за проблем факта, че на българските медици в болниците, Спешна помощ и РЗИ през миналата година са разпределени близо 2 млн. китайски маски, които не защитават от COVID-19. Нито пък е започнала разследване как се е отразило това върху здравето на медицинските екипи през първата и втората вълна. За нарушенията стана ясно от доклад на Инспектората на здравното министерство, който е бил изпратен до прокуратурата преди повече от месец. Сега здравното ведомство съобщи, че държавното обвикение е отказало да разгледа сигнала. Затова го е препратило на европейската прокуратура, оглавявана от Лаура Къовешки, тъй като става дума за платени с евросредства медицински изделия и лекарства.

От доклада става ясно, че негодните за медицинска защита маски са били разпределени сред медиците въпреки обещанията на тогавашния екип на здравното министерство това да не се случва. Самите договори за доставка на китайски защитни средства, респиратори и лекарства са сключени незаконно, без да се търсят неустойки, изпълнени са със закъснение и са довели до допълнителни разходи от страна на България. Това, обаче, също не се е видяло проблемно за прокуратурата.

Китайските маски

Вероятно всички си спомнят колко тържествено беше посрещната първата, оказва се закъсняла извън срока на договора, пратка от китайски маски през април 2020 г., когато на летището отидоха посланиците на Китай, САЩ и тогавашният здравен министър Кирил Ананиев.

Няколко дни след това сайтът "Биволъ" установи, че лабораторно изследване на Американския център за контрол и превенция на заболяванията (CDC) показва, че закупеният от България модел китайски маски за 3 млн. евро не предпазва от заразяване с коронавирусна инфекция. В договора, сключен от правителството, с който "Капитал" разполага е записано, че маските имат максимална филтрация от 95%, а американският център установява, че коато става въпрос за ковид, тя е 33.9%. Тогава от здравното министерство обявиха пред "Капитал", че маските от Китай все още не са разпределени, не са медицински, а само предпазни и няма да бъдат давани на медиците. Както и че медицинските маски още не са получени. Какво обаче се случва на практика?

Първата доставка от Китай е за 1.176 млн. нестерилни маски KN95 на стойност 1.412 млн. евро. В договора за тях е посочено изрично, че не са за медицинска употреба и че има сертификати за евростандарти и доклади от Националния център за контрол на качеството на продуктите за защита на труда (Пекин) за защита от прахови частици и Института за надзор на качеството на продуктите на провинция Anhui. За да удостоверят сигурността на маските, от министерството на здравеопаването са ги предоставили за вирусологично тестване на лаборатория "Вирусология" в Биологическия факултет на Софийския университет "Св. Климент Охридски". От там са дали заключение, че предпазните маски KN95 с производител Anhui RYZUR Medical Equipment Manufacturing Co., Ltd предпазват 100% от вируси с големина на SARS-CoV-2 при вдишване на аерозоли, които ги съдържат.

По-нататък в доклада е посочено, че доставените със закъснение предпазни маски са предадени с приемо-предавателни протоколи на представители на регионални здравни инспекции, домове за медико-социални грижи за деца, центрове за спешна медицинска помощ, регионални центрове за трансфузионна хематология, държавни психиатрични болници, Националния център за трансфузионна хематология, Националния център по

заразни и паразитни болести, центрове за комплексно обслужване за деца с увреждания и хронични заболявания. Толкова за това, че няма да се предоставят на медици.

Другият договор за 1 млн. маски на цена от 1.670 млн. евро, с който "Капитал" разполага и който е изпълнен със закъснение, без да има неустойки за забавяне, е за маски от същия тип и същия производител. И те също не са годни за медицинска защита, но са раздадени именно на медицински лица. В доклада на инспектората е записано, че след всяка доставка "маските са разпределяни между регионалните здравни инспекции и лечебните заведения с приемо-предавателни протоколи, във връзка с подадени искания".

В доклада на инспектората на здравното министерство, изпратен до прокуратурата, е констатирано още, че договорите за маските са сключени без да се спазват каквито и да било нормативни правила - наличие на работна група, доклад, съгласуване с бюджетна, финансова и правна дирекции и с другите министерства, а здравното министерство е превело парите изпреварващо и не е предвидило никакви неустойки за неизпълнение навреме на договора. Доставките на маски и респиратори са закъснели, въпреки че парите са платени веднага, а в случая с 50-те респиратора, се е наложило България да похарчи и пари за допълнителното им оборудване и за обучение за работа с тях.

Как Борисов каза "Аго" на Ердоган

Вероятно си спомняте и как в началото на корона кризата Бойко Борисов се опитваше да посредничи на ЕС и турския премиер Реджеб Ердоган в кризата с бежанците от Сирия. На 2 март 2020 г. Борисов обяви, че ще разчита да продължи приятелските си, добри, междусъседски отношения с Турция. "Не че са заплашени, но ние сме Европа, от другата страна ни е Азия. Кажете му аго да му стане драго. Взел съм и неговия приятел "ефендите". Ако е успешно, ще е успешно", посочи Борисов, като под "ефендите" трябваше да се разбере бившият министър на културата, тогава председател на комисията по култура Вежди Рашидов. Тогава в съобщенията от срещата се промъква и новината, че България купува от Турция защитни облекла.

Този договор минава по най-скорострелния начин през Министерския съвет. Министърът на здравеопазването иска във връзка с проведената среща между двамата премиери да проведе процедура на договаряне без предварително обявление по реда на ЗОП за доставка на лични предпазни средства, консумативи и диагностикуми за ранна детекция и ограничаването разпространението на COVID-19. На 8 март, шест дни след срещата, Кирил Ананиев изпраща до Министерския съвет доклад за необходимостта от спешни действия за осигуряване на лични предпазни средства и още на същия ден правителството одобрява проект на договор с USHAS International Health Services Inc., Република Турция и възлага на посланика в Турция да го сключи.

Министерският съвет приема договора без каквито и да било документи за изработването му, разчети дали е изгоден и вътрешно и междуведомствено съгласуване. Така на 9 март е сключен договор за 2.2 млн. щатски долара или 4.780 млн. лв. с ДДС за доставка на 50 хил. бр. маска N95; 100 хил. бр. предпазни очила; 100 хил. бр. лично защитно облекло (еднократни защитни гащеризони) и 150 хил. чифта калцунни, тип ботуши. По договора плащането е трябвало да стане до 10 дни от доставката на стоките, тоест - до 19 март, а турската страна да ги достави на ГКПП Капъкуле. Първата доставка е получена на 11 март и включва маските и само 10 хил. защитни костюма. Останалите пристигат на 24 април, т.е. с месец закъснение.

От началото на пандемията до сега прекаралите коронавирус медици са над 13 760 хиляди, а смъртните случаи до края на 2020 г. сред тях са 120.

Служебното правителство изготви анализ и на повишената смъртност от коронавирус и причините за нея, които се коренят в управлението на кризата от предходния кабинет, който прокуратурата също не иска да разгледа.

30.08.2021 г., с. 7

ЗДРАВЕ

Няма ламбда вариант на COVID-19 в България

Един на 3000 от ваксинираните се разболява

Няма ламбда вариант на COVID-19 в България, въпреки появилата се информация, че има засечени такива случаи в Австрия и Испания. Това обясни директорът на центъра по заразни и паразитни болести проф. Ива Христова. Ламбда вариантът се шири в Южна Америка, а у нас предимно са делта и алфа вариант. Ламбда не е от четирите основни, будещи безпокойство варианти, НИ които се следят от Световната здравна организация, но може в бъдеще да бъде заплаха, отбеляза проф. Христова.

„Той не е толкова инфекциозен за разлика от делта, който е залял света“, обясни тя и допълни, че ваксините много добре реагират срещу делта варианта, а по отношение на ламбда все още няма достатъчно изследвания.

Един на 3000 от ваксинираните се разболява от COVID-19, показват изследвания. „Ефективността на ваксините не е на 100%. Има 4% шанс да се разболеят ваксинираните, но факт е, че ще се разболеят много леко. И в щатите гопрми-ят бум на заразата е от дълга варианта и от неваксинираните“, добави проф. Христова. Тя каза, че сега боледуват по-младите.